KERK-KRANT

GELOOFSGEMEENSCHAP AUGUSTINUS EINDHOVEN

Jaargang 12, nummer 3 **24 maart 2024**

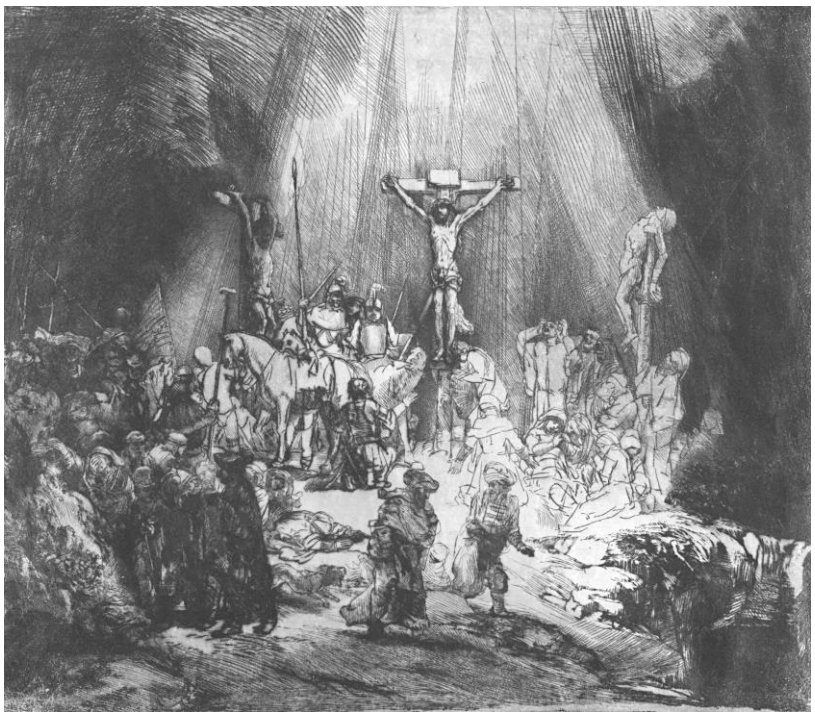

GOEDE WEEK

PASEN

Liturgiekalender april en mei

De liefde van God is uitgegoten in ons hart door de heilige Geest die ons gegeven is.
Augustinus

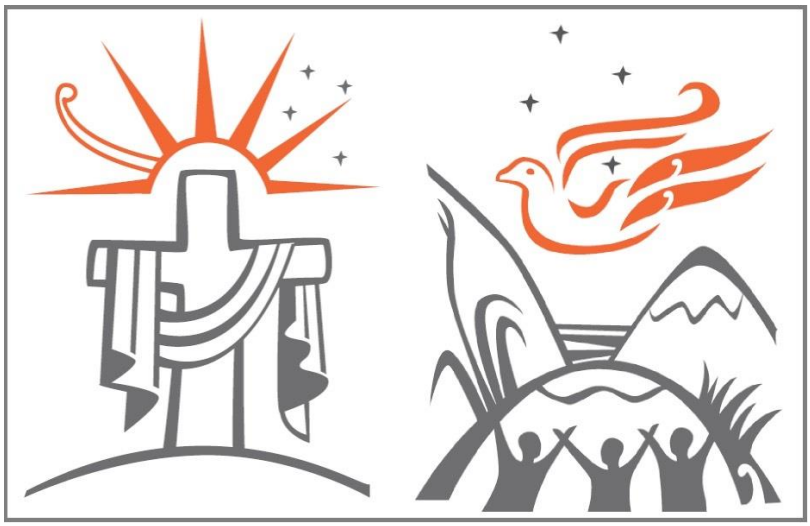

(Bron: Nederlandse Gereformeerde Kerk Loosdrecht)

Donderdag 28 maart 18.30 uur:	Witte Donderdag: Dienstbaarheid
Lezingen:	Exodus 12,1-8.11-14 en Johannes 13,1-15
	Aansluiten bij Glorieux
Vrijdag 29 maart 15.00 uur:	Goede Vrijdag: Gehoorzaamheid
Lezingen:	Jesaja 52,13-53,12 en Johannes 18,1-19,42
	Aansluiten bij Glorieux
Zaterdag 30 maart 19.00 uur:	Paaswake: Door water naar vrijheid
Lezingen:	Genesis 1; Exodus 14; Jesaja 55 en Marcus 16,1-8
Voorgangers:	Marleen Kremers en Mart Hendriks
Zondag 31 maart 9.30 uur:	1e Paasdag: Hij leeft!
Lezingen:	Handelingen 10,34a.37-43 en Johannes 20,1-9
Voorganger:	René Hornikx
Maandag 1 april 11.00 uur:	2e Paasdag: Vertel het aan je vrienden
Lezingen:	Handelingen 2,14.22-32 en Matteüs 28,8-15
	Aansluiten bij Glorieux
Zondag 7 april 9.30 uur:	2e zondag van Pasen: Ik wens jullie vrede!
Lezingen:	Handelingen 4,32-35 en Johannes 20,19-31
Voorganger:	Joost Koopmans
Zondag 14 april 9.30 uur:	3e zondag van Pasen: Brandde ons hart niet toen Hij onderweg met ons sprak
Lezingen:	Handelingen 3,13-15.17-19 en Lucas 24,35-48
Voorganger:	René Hornikx

Zondag 21 april 9.30 uur:	4e zondag van Pasen: Ik ben de goede herder
Lezingen:	Handelingen 4,8-12 en Johannes 10,11-18
Voorganger:	Mart Hendriks
Zondag 28 april 9.30 uur:	5e zondag van Pasen: Ik ben de ware wijnstok
Lezingen:	Handelingen 9,26-32 en Johannes 15,1-8
Voorganger:	Annelies Rosier
Zondag 5 mei 9.30 uur:	6e zondag van Pasen: Blijf in mijn liefde
Lezingen:	Handelingen 10,25-26.34-35.44-48 en Johannes 15,9-17
Voorganger:	Joost Koopmans
Donderdag 9 mei 11.00 uur:	Hemelvaart van de Heer: Kijk niet naar boven
Lezingen:	Handelingen 1,1-11 en Marcus 16,15-20
Aansluiten bij Glorieux	
Zondag 12 mei 9.30 uur:	7e zondag van Pasen: Uw Woord is waarheid
Lezingen:	Handelingen 1,15-17.20a.20c-26 en Johannes 17,11b-19
Voorganger:	Mart Hendriks
Zondag 19 mei 9.30 uur:	Pinksteren: Gezonden door de Geest
Lezingen:	Handelingen 2,1-12 en Johannes 15,26-27; 16,12-15
Voorgangers:	Joost Koopmans en Marleen Kremers
Maandag 20 mei 11.00 uur:	2e Pinksterdag Maria Moeder van de Kerk: Jezus zag zijn moeder
Lezingen:	Genesis 3,9-15.20 en Johannes 19,25-34
Aansluiten bij Glorieux	
Zondag 26 mei 9.30 uur	H. Drie-eenheid: Maakt allen tot mijn leerlingen
Lezingen:	Deuteronomium 4,32-34.39-40 en Matteüs 28,16-20
Voorganger:	Johan Wolbrink

Zien met de ogen van je hart

'De kleine prins' van Antoine de Saint Exupéry is een boekje naar mijn hart. De kernwaarde die hierin gevonden wordt, heeft alles van doen met liefde en aandacht voor de ander. En deze twee waarden: liefde en aandacht vormen mensen om, zo dat ze gaan houden van elkaar. Het gaat in dit boekje niet om de liefde voor de wereld om ons heen. Het gaat veel meer om de liefde die van binnenuit komt, uit ons hart (de binnenwereld). De buitenwereld (de wereld buiten jezelf) wordt gekenmerkt door verandering. Alles in de wereld verandert voortdurend. Wat niet verandert is de liefde die je hebt ontvangen. Als die liefde niet standvastig is, verandert de wereld niet. Want zo zegt Augustinus: 'Als je de liefde voor de wereld uit je hart hebt weggeschept,

kun je de liefde voor God erin scheppen'. Als je dit doet, verandert de wereld voortdurend. Of we de liefde van God zelf in ons hart kunnen scheppen, weet ik niet zeker. Ik denk het niet. Want wat ik wel weet is dat de liefde van God in ons hart wordt geblazen door liefdevolle mensen om ons heen. De adem van God, van mensen blaast leven in ons, bezielt ons, vuurt ons aan. We worden aangeblazen door mooie woorden. Een mooi gesproken woord verkwikt ons hart en verdrijft de liefde van en voor de buitenwereld. Deze liefde voor en van de wereld wordt gevormd door reclame, vals nieuws, mooie woorden die geen hout snijden, prachtig voorgespiegelde toekomstbeelden door politici in verkiezingstijd. God strooit niet met dure woorden en krachttermen. God fluistert ons toe dat hij altijd van ons houdt en blaast zachte woorden in ons hart.
Enige tijd geleden kwam ik een citaat van Antoine de Saint Exupéry tegen. Dat citaat blies me een beetje omver. Het raakte me in ieder geval zeer diep. Het doet denken aan Jezus die altijd kijkt naar het hart van de mens. Jezus ziet de mens zoals hij is en wordt door hem bewogen om van hem te gaan houden (vergelijk de verhalen van de rijke jongen en de blinde Bartimeüs). En nu het citaat van Antoine: 'Het wezenlijke is onzichtbaar voor de ogen. Men ziet het beter met het hart.'[1] 'De ogen van ons hart zitten dicht', zei Augustinus ooit in een preek. Als de ogen van ons hart dicht zitten, zien we de vragen van mensen niet meer, zien we hun stille verdriet niet meer, leven we aan elkaar voorbij.

Het hart hoort en ziet beter dan wat onze oren horen en onze ogen zien. In het verhaal van de blinde Bartimeüs (Marcus 10,48-52) zijn het de mensen die met Jezus meetrokken die niet zien en de blinde is de ziende. Bartimeüs zag met de ogen van zijn hart waar het in het leven om gaat. Die wijsheid is hem door God ingeblazen en ingefluisterd.

In de liturgische kalender van deze *Kerk-Krant* staan Pasen en Pinksteren. Feesten die ons helpen om onze te leren luisteren met onze oren en ogen van ons hart. De geest heeft Jezus vaardig gemaakt om vanuit zijn hart mensen tegemoet te treden. En diezelfde geest, die op Jezus rustte heeft hem de kracht en de moed geschonken om de wil te doen van God. Jezus luisterde niet naar zijn eigen wil. Hij luisterde naar de wil van God.

Laten wij ons inspireren door het Paasfeest en openen we ons om ons de Geest te laten inblazen, die Jezus beloofd heeft, zodat we beter kunnen zien en horen met ons hart.

René Hornikx

Voor wie thuis wil bidden

DOEN: Als u het fijn vindt, kunt u een kaars of waxinelichtje ontsteken.

OPENEN EN AANSLUITEND BIDDEN:
'God, laat ons uw liefde zien en maak ons gelukkig.
Wees bij ons en bescherm ons.' (Psalm 67,1)

[1] L'essentiel est invisible pour les yeux. On ne voit bien qu'avec le coeur.

Lees met aandacht het volgende citaat van Augustinus.
De liefde van God is uitgegoten in ons hart
door de heilige Geest die ons gegeven is.

Welk woord in dit citaat spreekt u het meest aan? Waarom spreekt dat woord u aan? Denk hierover even na.

LUISTER: Lees het verhaal dat hieronder staat afgedrukt.
Maar de vos ging door met zijn uitleg:
-Mijn leven is eentonig. Ik jaag kippen en de mensen jagen mij. Alle kippen lijken op elkaar en alle mensen lijken op elkaar. Dus verveel ik me wel een beetje. Maar als jij me tam maakt, dan wordt mijn leven vol zon. Dan ken ik voetstappen, die van alle andere verschillen. Voor andere voetstappen kruip ik onder de grond, maar jouw stap zal me juist uit mijn hol roepen, als muziek. En kijk eens! Zie je daar de korenvelden? Nu eet ik geen brood. Ik heb niets aan koren en korenvelden zeggen me niets – dat is heel verdrietig. Mar jij hebt goudkleurig haar. Wat zal het heerlijk zijn als je me tam gemaakt hebt! Door het goudkleurige koren zal ik aan jou moeten denken. En ik zal het geluid van de wind in het koren mooi vinden . . . (De kleine prins)

REFLECTEER: Wat in deze tekst raakt u? Waarom raakt dit woord, die zin of gedachte u? Sta hierbij even stil.

LUISTER: Marcus 10,48-52
Jezus en de leerlingen kwamen in Jericho. Ze liepen door de stad, en een grote groep mensen liep mee. Toen ze de stad weer uit gingen, zat er een blinde bedelaar langs de kant van de weg. Hij heette Bartimeüs. Toen hij hoorde dat Jezus uit Nazaret voorbijkwam, begon hij te roepen: 'Jezus! Zoon van David! Heb medelijden met mij!' De mensen zeiden: 'Houd toch je mond!' Maar hij begon nog veel harder te roepen: 'Zoon van David! Heb medelijden met mij!' Jezus bleef staan en zei: 'Roep die man hier.' De mensen riepen de man. Ze zeiden: 'Rustig maar. Sta op, Jezus roept je.' Meteen liet de man zijn jas op de grond vallen. Hij sprong op en ging naar Jezus. Jezus vroeg aan hem: 'Wat kan ik voor je doen?' De blinde man antwoordde: 'Meester, ik wil weer kunnen zien.' Jezus zei: 'Dat is goed. Je bent beter geworden dankzij je geloof.' Op datzelfde moment kon de man weer zien. Hij ging met Jezus mee, op weg naar Jeruzalem.

SCHRIJF: Wat betekent voor u: *'... begon Bartimeüs te roepen: 'Jezus! Zoon van David! Heb medelijden met mij!'*
Is er een verband en zo ja, welk, tussen het verhaal en het fragment uit het evangelie van Johannes?

WEES STIL

SPREEK UIT: Sluit af met het volgende gebed:
We vinden onszelf belangrijk, willen vooraan staan,
gezien en gekend worden vaak ten koste van anderen.
Goede God, leer ons om te zien naar anderen. Amen. Samenstelling: *René Hornikx*

Ho'oponopono

Op 7 februari overleed Eugène Buijs. Elders in deze krant leest u daar meer over. Vlak voor zijn overlijden stuurde hij ons het onderstaande artikel toe.

Er is een oude Hawaïaanse traditie (Ho'oponopono) die zegt dat wij mede schuldig zijn aan het kwaad van anderen en dat wij onze schuld moeten erkennen en om vergeving moeten vragen om het kwaad te bestrijden. Een voorbeeld hiervan is hoe ene dr. Hew Len in 1983 in een gevangenis met veel psychiatrische gevangen, door zichzelf te onderzoeken en voor zijn eigen falen om vergeving te vragen, daar voor veel heling heeft gezorgd.

Dr. Ihaleakala Hew Len werd destijds door een kennis verzocht op de psychiatrische afdeling van de staatsgevangenis van Kaneohe op Hawaï te komen werken. Hier verbleven dertig gevangenen met een psychische stoornis en er heerste personeelsgebrek. Niet verwonderlijk, want de afdeling en het werk stonden bekend als 'de hel'. Het grootste deel van de medewerkers was ziek, arbeidsongeschikt, of zegde zo snel mogelijk na aanstelling weer op. Dr. Ihaleakala Hew Len voldeed aan het verzoek, maar wel onder één voorwaarde: dat hij er een methode mocht toepassen die hij zojuist had geleerd. Ze spraken af dat hij uitsluitend de ziekteverslagen van de gevangenen zou lezen en geen gesprekken met hen zou voeren. Wat deed dr. Ihaleakala Hew Len? Gedurende de volgende vier jaar las hij enkele malen per dag de verslagen over de gevangenen en vroeg zich daarbij steeds af: wat is er in mij aan duisterheid, aan negatiefs, aan geweld en gemeenheid dat er zoiets in mijn wereld bestaat? Wat is mijn aandeel in het feit dat mijn broeder zoiets heeft gedaan? Telkens wanneer hij iets daarvan (geweld, agressie, haat, wraakzucht, afgunst, jaloezie, het hele palet aan menselijke afgronden) in zijn hart had ontdekt, zei hij: Het spijt me. Vergeef me, alsjeblieft. Ik houd van je. Dank je wel. Dr. Ihaleakala Hew Len werkte uitsluitend aan de reiniging van zijn hart en bewustzijn, en nadat hij anderhalf jaar lang Ho'oponopono had uitgevoerd, veranderde de stemming en de sfeer in het gevangenisziekenhuis. Na anderhalf jaar droeg geen enkele gevangene meer handboeien. Het personeel, de bewakers en de therapeuten gingen graag naar hun werk en er waren minder zieken. Er konden nu therapeutische gesprekken met de gevangenen worden gevoerd en na vier jaar waren alle gevangenen op twee na genezen. De afdeling werd uiteindelijk gesloten.

Dat klinkt ongeloofwaardig, maar een tijdje geleden zag ik in het televisieprogramma “De Verwondering” hoe een jonge man in Marokko in de gevangenis terecht kwam wegens drugshandel, doordat hij op de verkeerde tijd op de verkeerde plaats was. In de gevangenis legde hij zich neer bij zijn lot en begon zich oprecht te interesseren in zijn medegedetineerden. Na verloop van tijd verbeterde de sfeer zich in de gevangenis, werd de relatie met de bewakers beter en werd er meer mogelijk.

Dit heeft mij gestimuleerd om Ho'oponopono eens toe te passen op de situatie in Oekraïne. Dat ik iets fout had gedaan was niet zo moeilijk om toe te geven en om vergeving vragen ook niet. Maar tegen Poetin zeggen “Ik houd van je” was voor mij onmogelijk en daarmee zat ik met een probleem. Waarom kan ik dit niet, wat zit er fout bij mij? Zo, in gedachte denkend aan Poetin viel mij plotseling iets op: Poetin weet dat

hij niet geliefd is. Niet verwonderlijk, want ik (en velen met mij) hebben hem veroordeeld. Ik denk dat mensen die zich niet geliefd weten zoeken naar een of andere vorm van erkenning en dat zie ik ook bij Poetin. Hij laat zich fotograferen zittend op een paard met ontbloot bovenlijf, waarmee hij wil zeggen: "kijk eens hoe stoer ik ben" en hij vindt dat hij het rijk van Catharina de Grote weer in oude luister moet herstellen en valt dus Oekraïne binnen om dat land weer bij Rusland in te lijven.

Ik heb Poetin dus veroordeeld, maar was dat wel terecht? Kón Poetin wel anders handelen, gezien zijn voorgeschiedenis? Waarschijnlijk niet, maar dan heb ik hem ten onrechte veroordeeld! En dan is een spijtbetuiging van mij naar Poetin weldegelijk terecht en is vragen om vergeving geheel op zijn plaats. Tegen Poetin zeggen: "Ik hou van je." vind ik nog moeilijk, maar is wel een stap dichterbij gekomen.

Dit gebeuren heeft mij ook iets anders geleerd. Wil iemand echt veranderen dan is de noodzakelijke voorwaarde dat hij zich veilig voelt. Want als je jezelf verandert dan sterft iets van het oude zelf in je en om vervolgens dat stukje nieuwe zelf tot ontwikkeling te laten komen daarvoor is een veilige omgeving een noodzakelijk voorwaarde. Daarom zegt Jezus dan ook: "Oordeelt niet en hebt uw vijanden lief" want dan schenk je hem die veilige omgeving. Want als Poetin mijn liefde voor hem ervaart, kan ik zijn vijand niet meer zijn en krijgt hij de mogelijkheid tot veranderen.

Door deze oefening is mijn inzicht in de woorden van Jezus: "Oordeelt niet en hebt uw vijanden lief" wel verdiept.

Eugène Buijs

Onverschilligheid

In de eerste zestig jaar van de vorige eeuw stonden de bisschoppen in ons land bij de gelovigen in hoog aanzien. Zij hadden *Zijne Doorluchtigheid* als aanspreektitel en als een gewone sterveling een bisschop ontmoette, dan werd er geknield en werd de ring gekust. Daarna kwam er een periode dat met bisschoppen van mening mocht worden verschild. Het hoogtepunt van die tijd was het Nederlands Pastoraal Concilie. Vervolgens kwamen de jaren van verzet waarbij de door Rome benoemde bisschoppen een restauratieperiode in gang zetten en de dialoog uit de jaren daarvoor samen met de gelovigen uit de Kerk verdween.
Inmiddels zijn we weer in een ander tijdperk beland: de fase van de onverschilligheid. Onlangs verscheen er een document van de Nederlandse bisschoppen over het inzegenen van andere samenlevingsvormen dan het traditionele huwelijk, de zogenaamde *irreguliere verbintenissen* zoals het Hoogwaardig Episcopaat dat noemt. De weinigen die er nog kennis van hebben genomen, halen hun schouders erover op. De mensen die nog belang stellen in de Kerk en er zich voor willen inzetten, worden opnieuw ontmoedigd.
Van volgzaamheid, via dialoog, langs verzet naar onverschilligheid. Zover is het gekomen.

Frans Savelkouls

Vijfde scheppingsdag

Icoon van begaafde kunstenares Maria Nolet, geïnspireerd door Byzantijnse mozaïeken van de Capella Palatina - in Palermo Sicilië – 12e eeuw
Op deze mozaïek kunt u de volgende rode tekst in Latijnse taal lezen:
Genesis 1, 20-23 (NBV21: Nieuwe Bijbelvertaling 2021)

God zei: 'Het water moet wemelen van levende wezens,
en boven de aarde, langs het hemelgewelf, moeten vogels vliegen.
En hij schiep de grote zeemonsters en alle soorten levende wezens waarvan het water wemelt en krioelt, en ook alles wat vleugels heeft.
En God zag dat het goed was.

God zegende ze met de woorden: 'Wees vruchtbaar en word talrijk
en vul het water van de zee.
En ook de vogels moeten talrijk worden, overal op aarde.'
Het werd avond en het werd morgen.
De vijfde dag.

Afscheid van Eugène Buijs

Al drie dagen na zijn ziekenzalving - op 7 februari- is Eugène overleden en op 13 februari vierden wij zijn uitvaart in de kapel van Glorieux.
Een viering: ja dat was het:
- de sfeer werd bepaald door 135 betrokken aanwezigen
- de woorden en gezangen kwamen van binnenuit
- de geest van Eugène was in ons midden.

In een bedankje voor de viering schrijft de familie: 'Hoe bijzonder dat alles zo in elkaar paste qua tekst en overweging, alsof het gedragen werd door God op adelaarsvleugels, en dat deed het natuurlijk ook, zo voelbaar was het.' Laat ik dit naschrift eindigen met deze slotzinnen uit de afscheidswoorden van de kinderen Buijs: 'Vooral de laatste twee weken van afscheid nemen heeft papa ons voorgeleefd hoe je de hemel op aarde brengt... Nu is hij naar het veld der herinneringen en dié herinneringen doen hem voortleven. Hij zit nu in allen van ons. Hij leeft!'

'Opgestaan uit de dood'

overweging bij de uitvaart van Eugène Buijs

In de *Kerk-Krant* van augustus 2023 schreef Eugène een reflectie over het evangelie dat zojuist is voorgelezen (Johannes 20, 24-29). Ik citeer: 'Jezus leeft, zeggen wij. Toch heeft niemand hem al 2000 jaar niet gezien. Hij leeft voor ons omdat wij hem kennen uit de verhalen in de Bijbel. Wat gebeurde er dan met zijn leerlingen op die zondag na zijn overlijden? Jezus kwam in hun midden, ook al waren de deuren gesloten, staat er. Ik kan mij voorstellen dat zij, met elkaar sprekend over hem, die ervaring hadden. Zelf heb ik een gelijksoortige ervaring als die van de leerlingen gehad, toen wij thuis in familiekring spraken over een dierbare overledene. Ik had het gevoel dat die persoon zó de kamer kon binnen komen. Uiteraard geloofde Thomas er niets van toen de leerlingen hem vertelden wat hen overkomen was. Totdat hij dezelfde ervaring mocht meebeleven.' Tot zover Eugène.

En dan lezen we ook nog eens op zijn overlijdensbericht: 'Sinds ik niet geloof dat Jezus is opgestaan uit de dood, leeft hij als nooit tevoren.'

Hoe de theologie deze uitspraken zou beoordelen laat ik nu in het midden. Maar voor mij is het duidelijk dat Eugène hier spreekt over zijn ontdekking dat het in het evangelie gaat om het verhaal van de Levende, en dat dit verteld moet worden in een soort tweede taal. Dat was, zoals het heet, zijn 'disclosure'. Het evangelie geeft ons geen verslag van feiten, zoals je bijvoorbeeld. zegt: 'Chris is uit zijn strandstoel opgestaan'. De uitspraak: 'Christus is uit zijn graf opgestaan' gaat niet over een feit, maar over een dode die niet dood is, omdat we geloven in de kracht van zijn verhaal. Geloven in het evangelie van Jezus Christus is zelf opstaan uit alles wat doods maakt, en meewerken aan een menswaardig bestaan.

Liet Eugène ons de kracht van zijn geloof niet zien toen hij hier op zondag 4 februari de ziekenzalving te midden van ons allen ontving? Toen zijn einde dichtbij was, werd hij naar Glorieux gebracht met de wens-ambulance en zocht hij versterking bij de biddende geloofsgemeenschap. Hij was niet bang zijn ziekte te laten zien en leerde ons daarmee dat een mens meer is dan zijn beperkingen en zelfs tot leven kan komen, midden in de beproevingen van een naderende dood.

De verschijningen van Jezus hoef je niet te snappen, maar je hébt mensen die een levende getuige zijn van het geloof in zijn evangelie. Zo'n mens was Eugène en zal hij voor ons blijven in onze verhalen.

De mensen van voorbij
ze blijven met ons leven.
De mensen van voorbij
ze zijn met ons verweven
in liefde, in verhalen,
die wij zo graag herhalen,
in bloemengeuren, in een lied
dat opklinkt uit verdriet. (Hanna Lam)

Joost Koopmans OSA

Het Onze Vader (3)

Het Onzevader is de samenvatting
van héél het evangelie. (Tertullianus +225)

Wat is de oorsprong van het Onzevader?

Het Onzevader van Matteüs en in de Didaché (leer van de apostelen) zijn vrijwel identiek. We hebben dus twee versies van het Onzevader: de korte versie van Lucas en de langere versie van Matteüs. En deze beide komen sterk overeen. De vijf beden van Lucas komen overeen met de versie van Matteüs. Uit welke bron putten zij?

De meest gangbare weg is het om de bron te zoeken in de joodse gemeenschap. Jezus is een jood en heeft leren bidden in de joodse synagoge. Als Jezus zijn leerlingen leert bidden doet hij dat met de woorden die hij geleerd heeft in zijn eigen traditie: van zijn ouders, in de synagoge. De twee versies (Matteüs/Lucas) zijn de vrucht van de joodse gebedscultuur. Het Onzevader dat Jezus zijn leerlingen leert is een joods gebed.

'We hebben geen toegang tot de historische formule
die Jezus gebruikt zou hebben;
wat wij kennen zijn slechts deze twee versies." (Leonardo Boff)

Een aantal klassieke gebeden uit de joodse eredienst kunnen ons een indruk geven van hoe er gebeden werd. We geven enkele voorbeelden ter illustratie.

1 Een voornaam gebed is het 'Hoor Israël' (Deuteronomium 6,4-9). Het wordt twee maal per dag gebeden.
'Luister Israël: de Heer, onze God,
de Heer is de enige!
Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel
en met heel uw kracht.'
De exclusieve gerichtheid op de enige God vinden we ook in het Onzevader die gericht staat op: Gods naam, Gods rijk en Gods wil.

2 Het achttiengebed bestaat uit achttien zegenspreuken.
De derde is gericht op het heiligen van de Naam:
'Heilig zijt gij en heilig is uw Naam
en de heiligen loven u elke dag,
Gezegend gij, Heer, heilige God.'

De zesde is een bede om vergeving:
'Vergeef ons, onze Vader, want wij schoten tekort,
scheld ons kwijt, onze koning, wat wij misdreven,
want kwijtschelding en vergeving zijt gij.
Gezegend gij, Heer, Genadige, die zoveel vergeeft.'

De negende vraagt God om voedsel en het land:

'Zegen voor ons, Heer onze God, dit jaar
en al wat het opbrengt ten goede.
Geef zegen op het aangezicht van de akker
en verzadig ons uit uw goed
en zegen ons jaar als de goede jaren.
Gezegend gij, Heer, die de jaren zegent.'

3 Het gebed dat in rouwdiensten een voorname rol speelt. We nemen hier het eerste deel van dit gebed op omdat het sterke overeenkomsten laat zien met de eerste drie bede van het Onzevader in de versie van Matteüs
'Verheven en geheiligd wordt zijn grote Naam
in de wereld die Hij geschapen heeft volgens zijn wil.
Moge Hij zijn koninkrijk vestigen in uw leven
en in uw dagen
en in het leven van het hele huis Israël.
Snel en in de nabije tijd.
Moge zijn grote Naam geprezen zijn
voor altijd en eeuwig. ...'

Hiermee willen we niet suggereren dat Jezus van een of meerdere van deze gebeden gebruik heeft gemaakt voor het formuleren van het Onzevader. Het wil laten zien dat Jezus het Onzevader niet uit het niets heeft, hij volgt de joodse stijl van bidden.
De echte oorspong van het Onzevader blijft duister. Onwaarschijnlijk is het ook dat Jezus een kant en klare versie aan de leerlingen heeft gegeven. Het doet vermoeden dat het gebed het resultaat is van een groeiproces. Duidelijk is dat Jezus in de joodse stijl gebeden heeft en dat het Onzevader dat hij zijn leerlingen heeft geleerd zijn stempel draagt. Als wij het Onzevader 'het gebed van de Heer' noemen, doen we dat terecht.

Deskundigen beweren,
dat de evangelisten ons elk die vorm hebben doorgegeven
die zij tegenkwamen in hun gemeenschappen. (Leonardo Boff)

Bij de bespreking van het Onzevader, in de volgende afleveringen, gaan we uit van de versie van Matteüs. Deze versie vertoont een sterk joods karakter en vormt een mooi afgerond geheel. En de Didaché laat zien dat deze versie al vroeg een liturgische status heeft gekregen.

Volgende keer staan we stil bij de opbouw van het Onzevader.

René Hornikx

1 Samuël 3, 3b-10.19

Enige weken geleden konden we in de viering luisteren naar een lezing waar een man tot driemaal toe door geroep wakker werd. Maar steeds kreeg hij het antwoord: ga maar lekker slapen ik weet van niets. Maar bij de vierde keer ging er bij Samuël een lichtje branden. Het was de "Onnoembare" die hem telkens gewekt had. Ik vond het een onbegrijpelijk verhaal en wist er dus geen raad mee. Wie maakt nu iemand midden in de nacht wakker terwijl de mens zijn nachtrust toch nodig heeft? Soms, na het naar bed gaan, val ik niet altijd direct in slaap en dan begint mijn brein te malen. Zo kwam dus ook die lezing van Samuël aan mij voorbij en ik moest denken aan een verhaal dat een man mij eens vertelde. Hij werd namelijk midden in de nacht klaar wakker en dacht vervolgens aan de man die hij door zijn gedrag en woorden pijn had gedaan. Dat niet alleen, zijn eigenwaarde had hij ook een forse knauw gegeven. Maar hij suste zijn gedachte met "zo erg is het toch ook niet" en viel weer in slaap. Maar een paar dagen later lukte het hem niet om de slaap te pakken en het was alweer die man die hij verdriet had gedaan. Waarom zou ik mij hierover druk maken? Mij wordt ook regelmatig pijn gedaan maar dat heb ik leren accepteren en de slaap maakte een einde aan zijn gedachte. Maar hij raakte de gekwetste man niet kwijt want opnieuw werd hij midden in de nacht wakker. Maar ook nu werd zijn denkwereld gerust gesteld met "op den duur zal het wel slijten" en viel weer in slaap. Maar ook een vierde keer werd hem niet bespaard. Eindelijk luisterde hij naar die verborgen stem diep in hem. Het werd hem duidelijk hoe de slaap problemen opgelost konden worden. Hij volgde die innerlijke stem en is hij gaan praten met de man, die hij slecht behandeld had en waardoor elkaar ontwijken gewoon geworden was. Het gesprek was niet gemakkelijk maar na dit gesprek was elkaar ontmoeten weer mogelijk. Het was en is de kostbare stem die de mens nodig heeft voor een gelukkig leven. Als we deze stem van de Onzichtbare te vaak negeren is de kans groot dat je je "hart" verliest en worden luisteren en zien gevoelloos. De weg naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde komt op een dood spoor. Dat is, denk ik, wat het verhaal van Samuël ons duidelijk wil maken. Dit bijbel verhaal heeft m.i. niets te maken met al die hemel schreiende gebeurtenissen in de wereld zoals in Oekraïne, Gaza, Jemen, Soedan enz. Hoe vreselijk ook. Nee dit gaat over ieder mens afzonderlijk. Bij u en mij ligt de bron voor een mooie en betere wereld. In het lied van Bram Vermeulen *"Ik heb een steen verlegd in een rivier op aarde. Het water gaat er anders doorheen"* geeft prachtig weer wat het gevolg is van ons doen en laten. (Het is de moeite waard om eens de hele tekst van dit lied te lezen, denk ik). En Jezus is het unieke voorbeeld van wat zo'n steen teweeg kan brengen. Tenslotte, het zou mij niet verbazen als ik de man geweest ben uit bovenstaand verhaal.

Wil Koteris

Welk bijbelverhaal speelt een voorname rol in je leven?

Enige tijd geleden vroegen wij U om iets te schrijven of anderszins uit te beelden over het Bijbelverhaal dat U het meest aanspreekt. In onze vorige krant heeft Dolf van der Linden een bijdrage geleverd en nu neemt René Hornikx ons mee in zijn favoriete verhaal. Misschien zijn deze artikelen van Dolf en René ook voor U een uitnodiging om iets te vertellen over uw verhaal..

Verschillende verhalen uit de Bijbel hebben een rol gespeeld in mijn leven. Het belang van een verhaal werd ingegeven door mijn eigen gang door het leven en wat er rond om mij gebeurde. Er is toch één verhaal dat vaak op plaats één staat in mijn hitlijst van bijbelverhalen. En dat is het verhaal van de blinde Bartimeüs uit het evangelie van Marcus (Mc 10,46-52).

Bartimeüs is blind en afhankelijk van mensen. Hij bevindt zich langs de weg. Voor zieken en mensen die afhankelijk waren voor het levensonderhoud van anderen was er geen plaats in de samenleving onder Romeinse overheersing. Zieken bevonden zich dus langs de kant van de weg. In het beste geval hadden ze een mantel die dienst deed als hun huis. De mantel beschermde hen tegen de hitte van de dag en de kou in de nacht.
Ik zie Bartimeüs zitten, langs de kant van de weg. Oren gespitst om te horen of er iemand aankomt die hij om hulp kan vragen. Plots hoort hij geroezemoes. Er komt een groep mensen aan. Hij luistert aandachtig. Vangt een en ander op over de mensen die er aan komen. Hij herkent in het druk gepraat dat Jezus zich in deze groep bevindt. Over hem heeft hij gehoord dat hij mensen helpt. Als de groep op gehoorafstand is roept hij, neen hij begint te schreeuwen om hulp. En omdat hij Jezus heeft herkend, roept hij: 'Jezus zoon van David, heb medelijden met mij.' De menigte snauwt hem toe dat hij moet zwijgen. Jezus hoort ook het roepen van Bartimeüs. Er gebeurt nu iets heel opvallends als Jezus blijft staan en tegen de menigte zegt: 'Roep hem eens hier.' En de mensen die Jezus volgen draaien als een blad aan de boom. Eerst schreeuwden ze dat hij zijn mond moest houden en nu zeggen ze poeslief: 'Heb goede moed. Hij roept U'.

En Jezus vraagt de blinde: 'Wat wilt ge dat ik voor u doe?' Alleen al door de vraag wordt de blinde als mens herkend. Hij wordt door Jezus niet alleen gehoord, maar ook gezien. Hij mag er zijn. Hij mag zijn wie hij is. En hij antwoordt Jezus heel eenvoudig: 'Dat ik weer zien kan'. En Jezus zegt eenvoudig: 'Je geloof is je redding.' Meteen kon de blinde zien. Vanaf dat ogenblik leeft Bartimeüs niet meer langs de kant van de weg, maar op de weg. Hij maakt deel uit van de mensen die met Jezus meetrekken. Hij weet waar het in het leven om draait. Dat ziet hij beter dan de mensen in het gevolg van Jezus.
In dit verhaal herken ik drie posities die alle drie in mijn leven voorkomen. De ene keer neem ik de positie van Bartimeüs in. In deze positie heb ik het gevoel niet helemaal mee te tellen. Heb ik behoefte aan aandacht en liefde. Wil ik gehoord en gezien worden. In

deze positie ben ik alert op mensen die ik ontmoet. En ik hoor mezelf nog roepen: 'Marie-Louise, Walter, Jan, helpt me'. Zij hebben me gehoord en gezien en verder geholpen.

Een andere keer nam ik de positie van Jezus in. Zag en hoorde ik mensen van uit hun stille nood roepen. Ik gaf hen aandacht en liefde en was blij met hen dat ze weer zichzelf mochten zijn en zelfstandig hun levensweg konden vervolgen.

En tenslotte nam ik ook wel eens de positie in van de menigte. Ik volgde de grote leiders en denkers van kerk of samenleving zonder veel nadenken en riep anderen toe dat ze hun mond moesten houden, dat ze het bij het verkeerde eind hadden.
Jezus zocht ook regelmatig de stilte op om in gesprek te gaan met zichzelf en met God (bv. Marcus 1,35). Hij zocht de stilte om te bidden. Om balans te vinden?

Welke positie ik innam, ze voldeed niet. Alle drie horen bij mijn leven. Leven is voor mij de balans vinden. Een oefening die de stichter van de Jezuïeten aan zijn medebroeders gaf, helpt me daarbij. Hij vroeg zijn medebroeders regelmatig aan het einde van de dag gedurende enkele minuten over drie vragen na te denken.

1. Waarvoor ben je vandaag dankbaar? Wat heeft je vandaag blij en gelukkig gemaakt? DANK
2. Wat had je beter anders kunnen doen of zeggen? Waarvan heb je spijt? SORRY
3. Wat neem je je voor om morgen te doen? Eén voornemen is voldoende. Van veel voornemens komt niets terecht. ALSTUBLIEFT

René Hornikx

COLOFON

De *Kerk-Krant* is het informatieblad van de *Geloofsgemeenschap Augustinus Eindhoven.*
De *Kerk-Krant* is bedoeld als bindmiddel tussen de leden van de gemeenschap en biedt een podium aan de deelnemers van de vieringen en andere geïnteresseerden over onderwerpen die de gemeenschap of de Kerk in het algemeen raken. De *Kerk-Krant* is gratis. Voor postabonnementen worden verzendkosten in rekening gebracht.

Redactie: René Hornikx, Dolf van der Linden, Gert Dirksen, Anita van der Kam en Frans Savelkouls.
E-mailadres redactie: frans.ans.savelkouls@hetnet.nl
Website: augustinus-eindhoven.n **Bankrekening:** NL27 INGB 000 7526249
Adres van de vieringen: Kapel Glorieuxpark, Geldropseweg 170, 5613LN Eindhoven.
Stichting Geloofsgemeenschap Augustinus Eindhoven Voorzitter: Harrie Meelen. Secretariaat: Helmy Pennarts info@augustinus-eindhoven.nl
Ziekenbezoek en ziekencommunie
Vraag en aanbod kunt u richten aan Johan Wolbrink via emailadres johanwolbrink@gmail.com of aan Corrie de Bont via telefoonnummer 040-2436440.
Verschijning volgend nummer: 19 mei. U kunt kopij aanleveren tot uiterlijk 29 april.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten niet te plaatsen, in te korten of anderszins redactioneel te bewerken. Het copyright berust bij de auteurs van de bijdrage.

LEKENPRAAT LXII

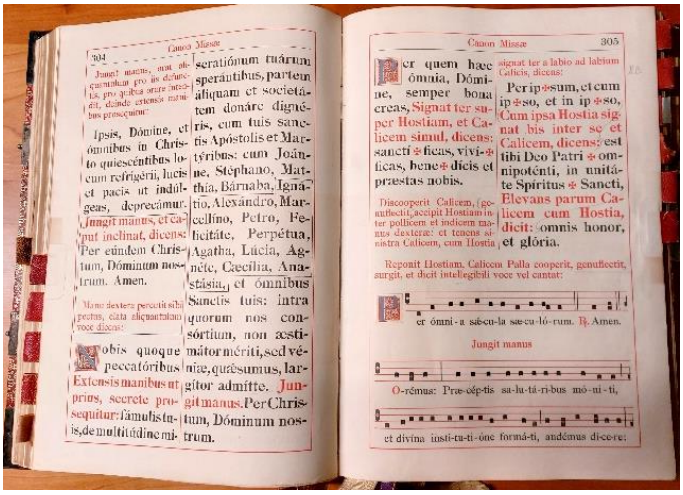

We zijn in de jaren vijftig, in de drukke wederopbouwperiode, overzichtelijk verzuild in protestanten, rooie rakkers en katholieken. De hoogtijdagen van het Rijke Roomse Leven. Om misdienaar te kunnen worden, moest je fysiek in staat zijn het missaal op een zware houten standaard van de epistelzijde rechts naar de evangeliekant links te kunnen dragen zonder te struikelen over je toog en de treden voor het altaar.En je moet als de priester zegt “Introibo ad altare dei” kunnen antwoorden “ad deum qui laetificat juventutem meam.” “Tot God die mijn jeugd verblijdt”.

Hoe fijn om in retrospect te kunnen constateren dat die woorden waarheid zijn geworden voor jezelf, net als voor zoveel anderen. Maar hoe het ook anders had kunnen lopen werd duidelijk toen onlangs de vierdelige Vlaamse serie “Godvergeten” op televisie te zien was. Reacties daarop waren heel verschillend, van afschuw over het misbruik tot en met de vraag of dat alles nu zo nodig moest worden opgerakeld.
Ik vond het niet goed mogelijk om onbewogen te kunnen kijken naar de getuigenissen van onbeschrijflijk leed. Het ging om diverse slachtoffers die in de vorige eeuw als kind o.a. in internaten waren misbruikt en getekend werden of zijn voor het leven, voor zover zij zich daar niet van beroofd hadden en wij het verhaal zodoende via een bejaarde zus te horen moesten krijgen.
Het meest schrijnend vond ik nog toen in de laatste aflevering duidelijk werd dat de onmachtigen van toen ook nu weer bot vingen toen zij tevergeefs gerechtigheid hadden gezocht bij de machtige daders. Zwijgen is medeplichtigheid noemden zij het in hun wanhoop. Zwijgen is medeplichtigheid.
Hou me ten goede: dit programma hier aanhalen is niet bedoeld als aanklacht tegen de Kerk. Want laten we wel wezen, dit soort zaken zijn ook heel erg pijnlijk voor al degenen die niets te maken hebbend met het misbruik, daar toch op werden of worden aangekeken terwijl ze zelf hun leven lang niets anders hebben gedaan dan goeds vanuit hun kerk naar hun medemensen. Een pijnlijk aspect wat helaas (ook nu) onderbelicht bleef.
Machtsmisbruik, het woord zegt het al, komt voort uit een verkeerd gebruik van macht. En op allerlei plaatsen, ook buiten de Kerk. Dus is boosheid naar het instituut als zodanig ongenuanceerd. We gaan toch ook niet pleiten voor afschaffing van familie, gezin, sportclub, school of NPO waar zich dit soort schandalige praktijken ook voordeden en voordoen.
Waar het me wel om gaat is te wijzen op dat zwijgen, dat net als taboe, censuur en gebrek aan controle moet worden aangemerkt als een van de oorzaken waarom misbruik kon en kan plaatsvinden, vaak jarenlang zonder dat het aan het licht komt. En dan kom ik toch nog een keer uit bij één van de oorzaken van dit alles destijds, niet de hoofdoorzaak maar

toch: de verzuiling.
Ook vandaag de dag begint die weer vorm te krijgen in onze maatschappij en dan denk ik meteen aan gevolgen die het kan hebben voor kinderen nu, dus aan het onderwijs. De school is immers de plek waar wij onze kinderen (laten) opvoeden en voorbereiden op het leven in de maatschappij. Dat taal- en rekenonderwijs kwalitatief teruglopen haalt nog wel eens het nieuws, evenals het lerarentekort, maar over een andere ontwikkeling hoor je weinig of niets.
Onze democratische westerse samenleving kent gelukkig veel vrijheden.Godsdienst-vrijheid en daarbij ook vrijheid van onderwijs is op zich natuurlijk niet verkeerd. Maar er lijkt een trend te ontstaan waarbij het afgesproken leerplan voor alle scholen, juist vanwege die "nieuwe" verzuiling niet meer uniform alle leerlingen bereikt. De onderwijsinspectie wordt geacht de inhoud van schoolboeken in de gaten te houden om te zien of ze aan het leerplan voldoen. Maar gebeurt dat wel in voldoende mate? Zonder van het probleem weg te kijken? Is er ook controle of uitgeverijen zich houden aan het curriculum?
Hoe komt het dan dat in bepaalde schoolboeken de inhoud sterk afwijkt van wat kinderen op een school van een andere denominatie krijgen voorgeschoteld?
En wat moeten we met ineens weer gescheiden onderwijs voor jongens en meisjes? Hoe bevordert dit het gelijkheidsprincipe tussen beide geslachten als wat ze leren niet hetzelfde is? Wat moeten we als pubers of hun ouders op een school een leerkracht zo intimiderend benaderen dat hij de Holocaust niet meer kan behandelen? Hoezo kunnen er schoolboeken zijn waar de evolutieleer ontbreekt en dogma's als enige en absolute waarheid worden verkondigd?
Zou dan een gemengde school voor jongens en meisjes van alle gezindten, waar kinderen respectvol leren omgaan met anderen die thuis andere opvattingen meekrijgen dan zij zelf, niet veel en veel beter zijn dan dat we de klok terugdraaien naar weer een verzuilde maatschappij? Waar dus weer taboe, censuur en gebrek aan controle van buitenaf opnieuw leed kunnen veroorzaken. Waar sociale cohesie niet bevorderd wordt?
Wat is wijsheid in deze? Ik weet het antwoord natuurlijk ook niet.
Maar misschien is het toch iets waar wij, die immers de tijden zijn, met z'n allen aandacht voor moeten vragen en alert op moeten zijn? Al was het maar om te voorkomen dat toekomstige generaties straks naar weer nieuwe afleveringen zouden moeten kijken van programma's als "Godvergeten".

Gert Dirksen

Samenstelling redactie

Anita van der Kam heeft te kennen gegeven dat ze zich gedurende enkele maanden uit de redactie terugtrekt vanwege een project waaraan ze werkt en daardoor voor de *Kerk-Krant* even geen tijd heeft.
Linda Derksen zal niet langer deel uit maken van de redactie. Een voltijds baan laat zich moeilijk combineren met het redacteurschap van de *Kerk-Krant*, met name vanwege het feit de redactie altijd overdag vergadert. Gezien de leeftijden van de redactieleden kan dit niet anders.

Met Toontje naar Rome

Het jubeljaar komt er aan en dat betekent dat er in Rome allerlei grote werkzaamheden worden uitgevoerd. In het vorige (echte) jubeljaar 2000 had ik het geluk dat ik drie maanden in Rome kon verblijven, voor een onderzoeksproject. 'Toen ik in Rome woonde', zoals mijn moeder zei. Er waren toen ruim 25 miljoen bezoekers. Nu worden er 45 miljoen verwacht. Hoe die de Sint-Pieter ooit binnen moeten komen met alle veiligheidscontroles, blijft voorlopig een goed bewaard geheim. Ik vermoed dat de bevoegde Vaticaanse diensten dringend om een ingeving van de Heilige Geest vragen. Ik was eind januari in Rome en er stond op dit moment van laagseizoen al een flinke rij. Langer dan ik vermoed had. Ik vind de Sint-Pieter prachtig, maar ga er toch geen anderhalf uur voor in de rij staan. In de zon.

Jubeljaren zijn belangrijke gebeurtenissen in de kerkgeschiedenis en in het leven van de stad Rome, maar meer nog dan deze tekenen ze de individuele pelgrims. Twee ooms van mijn moeder, ome Everard en ik meen ome Janus (maar mijn moeder had vijf ooms en het kan ook ome Jan zijn geweest), hebben in het bijzonder heilig jaar 1933 met een groep bedevaarders de reis naar Rome ondernomen. Het was de reis van hun leven en volgens mijn moeder hadden ze het er nog vaak over. Ze herinnerde zich vooral een souvenir in de vorm van een asbakje met duifjes erop. Niemand weet waar het ding gebleven is: in dit geval niet bij mij, maar ik hoor tot de tak van ome Knillis en die had geen tijd om op bedevaart naar Rome te gaan: zijn moeder én schoonmoeder woonden bij hem in en hij had vier kleine kinderen.

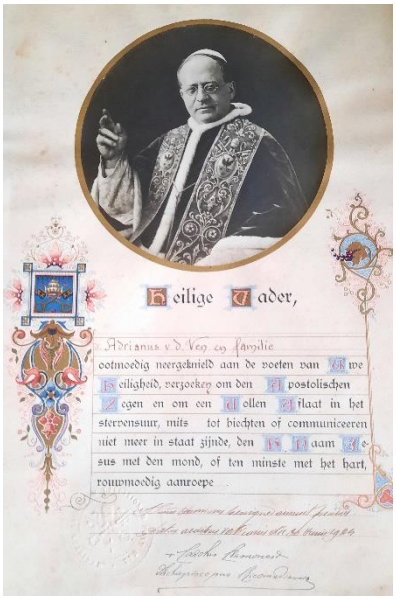

Wel heb ik een pauselijke zegen voor mijn grootvader die mijn oudooms destijds hebben meegebracht. Merkwaardiger is dat ik óók een pauselijke zegen heb voor mijn overgrootvader Adrianus van de Ven (1859-1925) uit het jubeljaar 1925. Ik heb geen idee hoe deze naar Oirschot is gekomen, want ik ken geen andere bedevaarders in de familie. Zo'n pauselijke zegen bestaat uit een foto van de paus (Pius XI in beide gevallen) met daaronder de tekst (zelfs in het Nederlands) dat de paus zijn zegen uitstrekt over de persoon voor wie de zegen bedoeld is. Deze naam is dan in Rome met de pen ingevuld. Ik denk dat u dit soort zegens nog altijd kunt bemachtigen, maar om in het Vaticaanse souvenirwinkeltje te komen moet u dezelfde rij trotseren die ik net al ontlopen heb. Ik moet dan ook schroomvallig bekennen dat ik dit vermoeden niet met feitelijk bewijs kan ondersteunen.
Hoe mijn overgrootvader aan deze zegen is gekomen, blijft dus vooralsnog een mysterie, maar mijn grootvader kreeg die van zijn broers. Zo'n bedevaartreis in de jaren vóór de Tweede Wereldoorlog was bepaald geen sinecure. Betaalde vakantie was destijds een zeer nieuw begrip dat nog amper was doorgedrongen. Communicatie (en dus reservatie...) verliep vooral per brief. Internationale telefoon was moeilijker. In feite ging het initiatief steeds uit van diocesane bedevaartcomités die dan hele treinen afhuurden voor de reis. De bedevaart begon dan inderdaad met een treinreis van minstens

anderhalve dag, via Duitsland en Zwitserland, waarna men de Alpen over- en ondergestoken was en in Italië belandde. En dan is het nog enkele honderden kilometers. U moet zich zo'n groep voorstellen met een omvang van minstens een honderd personen, maar het kunnen er ook tweehonderd zijn geweest: die moeten ook allemaal onderdak vinden. Én eten. En ze moeten dan ook nog in de stad worden verplaatst. Want uiteraard staat er naast het eigenlijke bedevaartgedeelte met het bezoek aan de basilieken (zeker die van Sint-Pieter, Sint-Paulus, Sint-Jan van Lateranen en de Sante Maria Maggiore) en misschien ook de catacomben, ook nog een bezoek aan de bezienswaardigheden van Rome zelf op het programma. Het hoogtepunt werd gevormd door een pauselijke audiëntie in het Vaticaan. Daartoe kwamen deze groepen (goed op tijd) het Vaticaanse paleis binnen en werden ze opgesteld in de reeks zalen (Sala ducale, Sala regia etc.) die naast de pauselijke privévertrekken liggen. Op een bepaald moment (na enige tijd wachten en – zonder dat dit gemeen bedoeld is – in het Vaticaan heeft men er verstand van om mensen te laten wachten en spanning op te bouwen) kwam dan de paus binnen, sprak de groep(en) toe, zegende ze in het voorbijgaan. En dan was het gedaan. In de 19de en de 20ste eeuw is de paus een hoofddoel van katholieke bedevaarten naar Rome: in de middeleeuwen of de 16de eeuw kwam er daarentegen niemand voor de paus.

Van de bedevaartreis van mijn oudooms rest niets dan hun inschrijving (die ik ergens heb zien staan) en de al genoemde pauselijke zegen, maar het is toch mogelijk om ons een beeld van zo'n reis te vormen. In het Interbellum verschenen er namelijk enkele boeken die dit soort bedevaartreizen voor een ruimer publiek beschreven. Een van die boeken heet *Van Toontje die naar Rome ging* (Averbode, 1926), van de hand van Emiel Van Hemeldonck. Met foto's. Dit boek was speciaal voor de jeugd bedoeld, maar er zijn er nog een paar, zoals *Naar Italië* van Jozef Simons. Het bekendste is wellicht *Naar waar de appelsienen groeien* van Felix Timmermans. Mijn voorbeelden zijn allemaal Belgisch: ik heb tot nog toe geen Nederlands voorbeeld van dit genre kunnen vinden, maar dat doet er niet toe.

Deze boeken hebben allemaal hetzelfde stramien. De hoofdpersoon komt uit een Kempisch dorp. De boeken beschrijven de volledige reis, vanaf het station van Antwerpen of Brussel. Ze bestaan uit grote groepen, met inderdaad als hoogtepunt de pauselijke audiëntie. In Rome zelf racen ze door de stad om alles te bezichtigen. De hoeveelheden etenswaren (boterhammen en spaghetti) die deze groepen nuttigen, zijn schrikbarend. De groepen verblijven vaak in kloosters, waar zusters de gasten ontvangen (en dus de boterhammen smeren: wat had u gedacht…, en deze zusters staan dan ook versteld van de hoeveelheden die verorberd worden). Omdat zo'n amorfe bedevaartmassa moeilijk 'vertelbaar' is, gaat de focus steeds naar een kleine groep, meer bepaald de bevolking van één compartiment of wagon (die dan ook later weer op dezelfde slaapgelegenheid en in de auto's ter bezichtiging opduikt). Deze kleine groep bestaat steevast uit dezelfde typen personen: de hoofdfiguur, zoals de tienjarige jongen Toontje, een wat afwijkend individu ('heertje') die door zijn manier van doen geregeld

zorgt voor een (onbedoelde) komische noot, vervolgens een echte olijkerd die er de stemming op komische wijze in probeert te brengen (en daar in onze ogen meestal niet echt in slaagt), en – gelukkig – een kapelaan of pastoor. Deze persoon is niet uit te vlakken, want hij weet alles en kan dus alles uitleggen (de boeken hebben uiteindelijk ook een informatief doel), én hij zorgt ervoor dat er veel gebeden wordt. Want er wórdt veel gebeden.
Soms is het commentaar in onze ogen opmerkelijk. Zo krijgt Toontje bij het bezoek van het Pantheon van de kapelaan te horen dat er eigenlijk toch iets mis is met deze klassieke tempel die nu kerk is en waar de eerste twee koningen van Italië begraven liggen: deze hebben uiteindelijk 'de paus van zijn staten beroofd'... 55 jaar na de inname van Rome door de Piëmontezen was dat in katholieke kring nog niet vergeten. De aanleiding voor één van deze boeken is zelfs het sluiten van het Verdrag van Lateranen op 11 februari 1929, waardoor het onafhankelijke Vaticaanstad ontstond: daardoor voelde de dorpspastoor zich aangezet om een bedevaart naar Rome te maken om de paus-koning toe te juichen. Er is in een eeuw toch wel het een en ander veranderd... Ook al kunnen wij ons hier amper druk over maken, deze boeken geven aan dat dit voor de katholieken in Noordwest-Europa in de jaren 1920 echt speelde.
Ik weet helaas niet wat mijn oudooms of mijn grootvader Cornelis van de Ven of mijn overgrootvader (of mijn overgrootmoeder) hierover dachten. Ik heb alleen een pauselijke zegen die vanuit Rome naar Oirschot is gekomen. Ik vraag me af waar de asbak met de duifjes is gebleven. Mijn moeder vond die als kind zo mooi...

Michiel Verweij

Ziekenzalving Eugène Buijs

Begin februari vond in onze kapel een bijzondere viering plaats, namelijk één met een ziekenzalving. Op uitdrukkelijk verzoek van Eugene zelf tijdens de gewone zondagsdienst op Glorieux omdat hij graag op die manier afscheid wilde nemen van onze gemeenschap. Zo beleefden wij als aanwezigen dit sacrament op een heel andere manier dan we van vroeger uit gewend waren. Dan werd iemand vlak voor zijn/haar dood bediend met het H. Oliesel, omringd door wat naaste familie, vaak zonder zelf nog bij kennis te zijn.
Hoe anders verliep deze zalving.
Nadat Joost als voorganger ons om half tien al gevraagd had om nog wat geduld kwam een kwartiertje later Eugene, begeleid door een tweetal vrijwilligers van de Wens Ambulance in snelle vaart in een bed op wielen de kapel binnengereden. Vrolijk zwaaiend, rechtop in bed zittend meldde Eugène zich, die even enthousiast door de aanwezigen in de volle kapel begroet werd.
De diverse uitgesproken gebeden en zorgvuldig gekozen woorden en teksten –dat is Joost wel toevertrouwd– maakten het geheel tot een zeer indrukwekkende gebeurtenis.
Aan het slot van de viering kwamen alle leden van het koor, elk met een bloem in de hand, naar voren om persoonlijk Eugène nog éénmaal de hand te schudden.
Geen wonder dat na afloop bij de koffie dan ook iedereen onder de indruk en zeer positief hierover gestemd was. En niet alleen voor de betrokkene, maar ook voor velen van ons immers een letterlijk uniek verschijnsel, deze vorm van ziekenzalving te midden van de geloofsgemeenschap.

Gert Dirksen

Georgius Meijknecht,
een geleerde met een kinderlijk hart

Van gegoede komaf

De omgeving waarin de augustijn Joannes Theodorus Vincentius (roepnaam Jan, kloosternaam Georgius) Meijknecht werd geboren kan worden omschreven als de katholieke elite van de eerste helft van de vorige eeuw. Vader Johan Conrad Augustinus Meijknecht was een Haagse wijnhandelaar en limonadefabrikant en moeder Maria Aleida Schmier kwam eveneens uit een fabrikantenfamilie. Haar zus Elisabeth was getrouwd met Prof. Petrus Aalberse, de katholieke staatsman die in die periode aan de basis stond van belangrijke sociale wetgeving. Zo ver ik heb kunnen nagaan had Jan drie tantes die kloosterzuster waren en één oom die priester was. Het gezin Meijknecht-Schmier telde tien kinderen. Jans oudste zus trad in bij de Zusters van Sacré Coeur. Op de foto die gemaakt is bij gelegenheid van de eerste plechtige mis van Jan is aan de kleding en de entourage te zien dat de familie in goede doen was.

Georgius Meijknecht temidden van zijn familie op de dag waarop hij zijn eerste plechtige mis opdroeg. De neomist zit in het midden en wordt geflankeerd door zijn ouders. Links achter hem met bril en puntbaard de beroemde politicus P. Aalberse.

Studies en wetenschappelijk werk

Jan Meijknecht werd op 8 augustus 1901 te Den Haag geboren. Hij behaalde aan het Augustinianum zijn diploma gymnasium ß en begon in september 1921 in Witmarsum aan zijn noviciaatsjaar. In 1922 werd hij geprofest en op 25 juli 1927 werd hij in kapel van het klooster te Nijmegen priester gewijd. Na zijn wijding studeerde Georgius van 1928 tot 1934 biologie aan de Rijksuniversiteit Leiden. Na de voltooiing van zijn studie werd hij benoemd tot leraar biologie aan het Augustinianum en zou dit vak tot aan zijn pensioen daar blijven uitoefenen.

In 1941 promoveerde Meijknecht op een proefschrift over kleurzicht en helderheidsonderscheid bij steenuilen. Enkele jaren later verscheen van zijn hand een

boek over de intelligentie van dieren. Daarnaast schreef hij samen met andere auteurs leerboeken op zijn vakgebied voor de middelbare school.

Gregor Mendel

Zijn leven lang had Georgius een fascinatie voor zijn Tsjechische ordegenoot Gregor Mendel (1822-1884) die baanbrekende ontdekkingen had gedaan op het gebied van de erfelijkheidsleer. Georgius schreef boeken over Mendels erfelijkheidswetten en voelde zich wetenschappelijk en religieus met de Tsjech verbonden. De Haagse augustijn verdedigde zijn ordegenoot tegen communistische aantijgingen en verdedigde zijn religieuze integriteit. Tijdens een internationaal Mendelcongres in Praag kreeg hij hiervoor een gouden penning uitgereikt.
Georgius' kennis over Mendel drong zelfs door tot het Vaticaan. In 1965 schreef paus Paulus VI een verhandeling over Mendel en liet zich daarbij door pater Meijknecht voorlichten.
Naast onderwijs en Mendel was Georgius nog op andere gebieden actief. Hij schreef onder meer dikwijls artikelen voor het eigen augustijnse tijdschrift *Analecta,* voor het maandblad over natuur *De Zwerver* en hij was lid van het *Werkcomité Katholieke Volksuniversiteit.* Opmerkelijk voor de zoon van een wijnhandelaar was het feit dat hij lid was van het hoofdbestuur van *Sobriëtas,* de in 1895 door Alfons Ariëns opgerichte beweging ter bestrijding van drankmisbruik. De vereniging breidde later haar werkveld uit tot het propageren van een sobere levensstijl in zijn algemeenheid.

Georgius als persoon

In het rondschrijven van provinciaal Mijnsbergen aan zijn medebroeders naar aanleiding van diens overlijden, wordt Georgius omschreven als een mens met een kinderlijke ziel. Met kinderlijk bedoelde Mijnsbergen de karaktertrekken eerlijkheid, openhartigheid, spontaniteit en de afwezigheid van geldingsdrang. *Hij had zeer weinig last van zichzelf,* betoogde de provinciaal, *noch van de wetenschap, noch van zijn titel, noch van zijn succes. Die kinderlijke ziel gaf hem eenvoud en charme, en.... toch onbevangen volwassenheid en wijsheid. (.....) Uit de eenvoudige kinderziel volgde ook de harmonie in zijn persoon tussen het leraarsambt en het priesterambt. Er was geen schizofreen probleem bij hem, zoals dat soms door priesters gesteld wordt of gesteld moet worden: eerst priesterschap en dan leraarsambt of omgekeerd. Hij vroeg niet: ben ik leraar of priester? Hij was een priester die les gaf. Het leraarsambt*

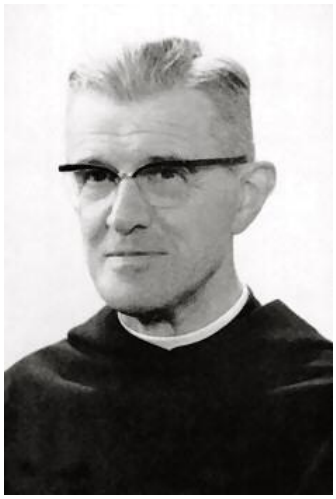

Ter gedachtenis aan

Pater Lect. Dr. Georgius
J. Meijknecht O.S.A.

geboren te 's-Gravenhage 8 augustus 1901 en overleden te Eindhoven 10 augustus 1967.

In 1921 ingetreden in de Orde van de Augustijnen, werd hij priester gewijd in 1927. Van 1934 tot zijn dood was hij als leraar verbonden aan het Gymnasium Augustinianum, terwijl hij van 1935 tot 1938 prior was van het convent aldaar.

†

Met diepe vroomheid priester in de Orde van St. Augustinus, zette hij zich vol geestdrift in voor de taak waarvoor hij zich geroepen wist; brandend van ijver voor de eer van God; vergevingsgezind voor zijn evenmens; een blijmoedige en trouwe vriend; een man die zichzelf niet spaarde.

De intelligente en eerbiedige beschouwing van de wondere werken Gods maakte hem eenvoudig, en onwankelbaar voor het ondoorgrondelijk geheim van Gods openbaring en verlossing. Onverdroten weetgierigheid ging bij hem gepaard met grote bescheidenheid en pastorale bezorgdheid. Zijn loopbaan als leraar beckende voor hem een blijde levensvervulling, waaraan hij zich gaf met inzet van zijn hele persoon.

Het onvermoeibaar optimisme verliet hem niet, ook niet toen in latere jaren zijn gezondheid meermalen te wensen overliet. Met St. Paulus mocht hij herhalen: „Want ik houd het er voor, dat het lijden dezer wereld niet opwegen kan tegen de heerlijkheid die ons geopenbaard zal worden."

Laten allen, die hem gekend hebben, hem in hun gebeden gedenken, opdat hij die zoveel vreugde kende en gaf, de eeuwige vreugde moge genieten.

was geïntegreerd in zijn priesterschap en droeg daarvan de inspiratie.

Eindhovenaar Jan Spoorenberg kan zich Georgius Meijknecht nog goed herinneren. De augustijn was een huisvriend van zijn ouders en hij kwam ter ontspanning zo nu en dan langs om een potje te rikken (een Brabants kaartspel). Op zondagmorgen 6 december 1942 was hij ook op bezoek bij de familie Spoorenberg toen de Philipsfabrieken door de Engelsen werden gebombardeerd. Bij dit bombardement dat de codenaam *Operation Oyster* had en in het Eindhovense collectief geheugen bekend staat als het *Sinterklaasbombardement,* kwamen 140 Eindhovense burgers en 7 Duitse soldaten om het leven. Jan Spoorenberg herinnert zich: *Wij woonden toen in een bovenhuis tegenover de Philipsfabriek op de Emmasingel, ongeveer op de plek waar nu de "blob" staat. Toen het bombardement begon gaf Meijknecht mijn ouders de absolutie. Ons gezin ging daarna naar beneden om daar te schuilen. Meijknecht ging al snel naar buiten om de gewonden bij te staan. Toen hij uiteindelijk weer op Mariënhage terugkwam, was hij totaal van de kaart, door alle ellende die hij had gezien.*

Pater Georgius Meijknecht overleed onverwacht kort nadat hij met pensioen gegaan was ten gevolge van een complicatie tijdens een medische ingreep op 10 augustus 1967 op 66-jarige leeftijd. Na de uitvaartplechtigheid in de Paterskerk werd hij op Mariënhage begraven. *Frans Savelkouls*

Gift of Schenking

De Stichting Geloofsgemeenschap Augustinus is een **ANBI-erkende** goede doelen-organisatie. Dit betekent dat uw (periodieke) gift aan onze stichting fiscaal aftrekbaar is. Een periodieke schenking heeft grotere voordelen dan een gewone gift. Zo is een gewone gift alleen aftrekbaar als het bedrag tussen de 1 en 10 procent van uw verzamelinkomen beslaat. Bij een periodieke schenking gelden deze grenzen niet. Ook kunt u het bedrag bij een periodieke schenking verspreiden over meerdere jaren en kan uw fiscale voordeel oplopen tot 52 procent. Lees er hieronder meer over.

De kenmerken van periodiek schenken zijn:
– Uw fiscale voordeel kan oplopen tot 52 procent!
– Het is niet meer verplicht om de afspraken vast te leggen in een notariële akte; voortaan worden deze eenvoudig vastgelegd in een schenkingsovereenkomst, ‘periodieke schenking in geld’.
– Schenking in de vorm van een jaarlijks gelijkblijvende donatie gedurende minimaal vijf jaar;
– U kunt ervoor kiezen om ook deze belastingbesparing te schenken;
– Er geldt geen minimum of maximum voor het bedrag dat u van uw inkomstenbelasting mag aftrekken.
Op de website van de belastingdienst onder “ periodieke gift”, kunt U het een en ander nalezen. Ook vindt U daarbij het formulier dat door beide partijen ingevuld moet worden.

Heeft U interesse, dan kunt U contact opnemen met penningmeester Ad Broeken. Eventueel kan hij het formulier naar U opsturen.

De synode vervolgt haar weg!

Wij ontvingen weer een uitnodiging van het secretariaat van de bisschoppensynode om samen na te denken over de weg die we gaan in de kerk. Het betreft de vragen en voorstellen die tijdens de eerste sessie van de synode naar voren kwamen. Net als voorgaande keren willen wij graag als geloofsgemeenschap meedenken en daarom organiseren wij weer een bijeenkomst. Vanuit de synodevergadering in oktober 2023 zijn een aantal punten naar voren gekomen, waarover in de Kerk verder nagedacht moet worden. Het gaat om de volgende thema's:

1. Verdieping van ons gedoopt-zijn als basis voor ons Kerk-zijn.
2. Vorming in een missionaire Kerk.
3. Deelname aan een verwelkomende Kerk en
4. Vrouwen in het leven en de zending van de Kerk.

Hier gaan we graag met u over in gesprek en onze bevindingen sturen we op naar de Landelijke Werkgroep Synodaliteit. De Nederlandse Bisschoppenconferentie zal een samenvatting van deze resultaten voor half mei 2024 naar Rome sturen. Denkt u weer mee?

Programma maandag 8 april

10:00u: inleiding in de kapel van Huize Glorieux
10:15u: in gesprek met elkaar in kleine groepen
11:30u: samenkomst in de kapel met korte gebedsdienst
12.00u: afsluiting

U kunt zich tot 3 april opgeven via de mail: m.kremers@glorieux.nl

Namens de werkgroep, Marleen Kremers

Bezinning & Spiritualiteit

Donderdag 3 april om 15.00 uur

Kees Maas: Retourtje Emmaus (Lucas 24)

Toen ze zo met elkaar aan het praten waren, kwam er iemand aan, Jezus zelf, en hij liep met hen mee.
Kees Maas , missionaris van Steyl, is bezield geraakt door het verhaal van de Emmausgangers (Lucas 24, 13 – 15).

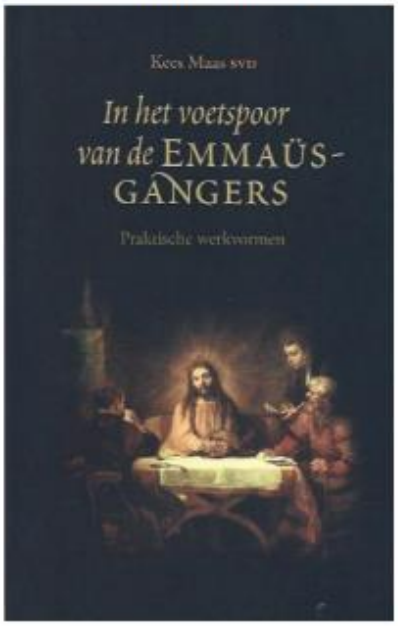

Hij raakte gefascineerd door de kern van dit verhaal.: het samen op weg gaan. Het is geen stoffig verhaal van lang geleden, maar het gaat over ons eigen leven, anno 2023.
Het verhaal laat zien, wat wij in ons eigen leven meemaken aan vreugde, ontgoocheling, ontmoeting, luisteren en beluisterd worden, ver van huis zijn en weer thuis komen.
En als we daar met verwonderde ogen naar kijken, mag die Man van Nazareth daar een plaats in hebben.

Hij gaat - vaak ongemerkt - met ons mee. Die ontdekking kan een aparte glans aan ons leven geven. In deze presentatie gaan we samen kijken naar een 90-tal afbeeldingen van over de hele wereld en laten we ons inspireren door enkele teksten, die er toe doen.

Alles bij elkaar een boeiend gebeuren, waar al velen zich door hebben laten inspireren.

14